

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Kinderbijslag

Uit welk land ontvangt u kinderbijslag?

Dit is afhankelijk van uw persoonlijke situatie. In onderstaand overzicht treft u de mogelijkheden aan:

Uw situatie	Duitse Kinderbijslag	Nederlandse kinderbijslag
Alleenstaand met kinderen	Ja	Nee
Uw partner werkt niet	Ja	Nee
Uw partner werkt in Nederland	Ja, als aanvulling op de Nederlandse kinderbijslag	Ja
Uw partner werkt in Duitsland	Ja	Nee

Voorwaarden Duitse kinderbijslag voor kinderen van 0 tot 18 jaar

In Duitsland krijgt u zonder aanvullende voorwaarden kinderbijslag voor uw kinderen die jonger zijn dan 18 jaar. U krijgt kinderbijslag voor uw eigen kinderen, maar ook voor een pleegkind, een stiefkind of een ander kind dat u opvoedt en verzorgt alsof het uw eigen kind is. U krijgt de Duitse kinderbijslag per maand.

Voorwaarden Duitse kinderbijslag voor kinderen van 18 tot 25 jaar

In Duitsland kan de kinderbijslag in een aantal gevallen doorlopen tot uw kind 25 jaar is.

Voor uw kinderen van 18 tot 25 jaar krijgt u alleen kinderbijslag als uw kind:

- op school zit of beroepsonderwijs volgt, of
- is gestopt met een opleiding en binnen 4 maanden begint met een nieuwe opleiding, of
- geen beroepsopleiding kan beginnen of voortzetten omdat er geen stageplaats is, of
- een vrijwillig sociaal of ecologisch jaar doet, of
- uw kind werkloos is en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt (dit geldt alleen voor kinderen in de leeftijd van 18 tot 21 jaar)
- uw kind een eerste beroepsopleiding/studie heeft afgerond, maar niet meer dan 20 uur per week werkzaam is. Dit geldt ook als de eerste opleiding vóór het 18e levensjaar is afgerond.

Voor gehandicapte kinderen die niet in hun eigen onderhoud kunnen voorzien, geldt geen leeftijdsgrens. Ook na hun 25e blijven zij onder bepaalde voorwaarden kinderbijslag krijgen.

Duitse kinderbijslag aanvragen

Familienkasse Aachen
Talbotstr. 25
52068 Aachen
Kindergeldkasse Telefonnummer: 0800 / 4 5555 30*
Kindergeldkasse Telefaxnummer: 0241/5682-109

Ma, Di 08:00 - 12:30, Do bis 08:00 - 17:30 Uhr)

Hoogte Duitse kinderbijslag

Voor de actuele kinderbijslagbedragen zie www.arbeitsagentur.de. U ontvangt ongeveer €180 per maand per kind.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Ontslag

Ontslag werkt anders in Duitsland

In Duitsland werkt ontslag anders dan in Nederland. In Duitsland worden werknemer en werkgever het vaak eens over het ontslag. Het arbeidscontract eindigt dan met een apart document: het Aufhebungsvertrag. Controleer of uw werkgever zich aan de opzegtermijn houdt.

Werkloosheidsuitkering

Als uw Duitse werkgever u ontslaat heeft u waarschijnlijk recht op een Nederlandse WW-uitkering. U moet deze uitkering aanvragen bij het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf beoordeelt of u voldoet aan de voorwaarden.

Waar moet ik zijn?

U dient zich uiterlijk binnen 1 week na werkloosheid te melden bij het UWV via www.werk.nl.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Ziektekostenverzekering

U werkt uitsluitend in Duitsland

Als u in Nederland woont en uitsluitend in Duitsland werkt, dan verzekert u zich bij een Duitse Krankenkasse (zorgverzekeraar) tegen ziektekosten. Hierbij heeft u zelf de keuze bij welke Krankenkasse u zich aansluit. Uw werkgever meldt u daarvoor aan. Van de Duitse Krankenkasse krijgt u een registratiebewijs (Sozialversicherungsausweis).

Als uw partner en kinderen onder de 18 jaar geen eigen inkomen hebben, kunt u hen meeverzekeren voor de Duitse ziektekostenverzekering. Meld hen hiervoor aan bij CZ Zorgverzekeringen in Nederland met het formulier E106/S1.

Zorg krijgen in Nederland

Medische zorg krijgt u meestal in het land waar u woont. In uw situatie is dat dus Nederland. Om de zorg waarvan u gebruik maakt vergoed te krijgen, vraagt u een formulier E106(S1) aan bij uw Duitse Krankenkasse en stuurt het ingevulde formulier naar:

CZ Zorgverzekeringen

Wilhelminastraat 39
6131 KM Sittard
tel. +31 (0)46 459 59 86

Daarmee schrijft u zich ook in bij CZ Zorgverzekeringen. U krijgt dan een vergoeding uit Nederland.

Aanvullende verzekering

Voor bijvoorbeeld de tandarts, fysiotherapie of de griepvaccinatie kunt u in Nederland een aanvullende verzekering afsluiten. U kunt daarvoor zelf een zorgverzekeraar kiezen.

U werkt in Duitsland én Nederland

Als u in Nederland woont en in beide landen werkt, bent u in Nederland verzekerd tegen ziektekosten en de AWBZ als u een substantieel gedeelte (25% of meer) van uw

werkzaamheden in Nederland verricht. U kunt zich dan aanmelden bij een Nederlandse zorgverzekeraar naar keuze. U betaalt dan premie in Nederland.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

U wordt ziek

Als u in Duitsland werkt, betaalt u in Duitsland belasting en premies. U bent dan in Duitsland verzekerd tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Als u in Duitsland werkt en u wordt ziek of u krijgt een ongeval op uw werk, dan betaalt uw Duitse werkgever uw volledige loon de eerste 6 weken door.

Bent u na 6 weken nog ziek, dan krijgt u een ziekengelduitkering van uw Duitse Krankenkasse (zorgverzekeraar). Deze uitkering is ongeveer 70% van het nettoloon dat u verdiende voordat u ziek werd.

Bent u langer dan anderhalf jaar ziek, dan kunt u een Duitse arbeidsongeschiktheidsuitkering (Erwerbsminderungsrente) krijgen.

Ziekmelden

Als u ziek wordt, neem dan de volgende stappen:

1. Meld u ziek bij uw werkgever op uw eerste ziektedag. Geef hierbij uw verzekeringsnummer door.
2. Meld u ziek bij het UWV-kantoor in de regio waar u woont. Geef daarbij de volgende gegevens door:
 - o uw eerste ziektedag
 - o de oorzaak van uw ziekte
 - o uw verzekeringsnummer
 - o de naam van uw Duitse Krankenkasse.
3. Ga naar de afspraak met de verzekeringsarts van het UWV. Van tevoren krijgt u een bevestiging van de afspraak. Geef deze aan uw werkgever door.

Het UWV geeft uw ziekmelding door aan uw Duitse Krankenkasse.

Hoe lang krijgt u ziekgeld

U krijgt maximaal anderhalf jaar (78 weken) ziekgeld binnen een periode van 3 jaar. Dit geldt alleen als u door één en dezelfde oorzaak ziek bent. De eerste 6 weken die uw werkgever betaalt, tellen mee voor deze 78 weken.

Arbeidsongeschikt in Duitsland

Als u langer dan anderhalf jaar ziek bent, kunt u een Duitse arbeidsongeschiktheidsuitkering (Erwerbsminderungsrente) krijgen. Deze krijgt u als u:

- in totaal 5 jaar in Duitsland verzekerd bent geweest en arbeidsongeschikt bent.
- in de laatste 60 maanden voordat u arbeidsongeschikt werd minstens 36 maanden hebt gewerkt en daardoor verzekerd bent geweest. U mag ook de perioden meetellen waarin u in Nederland (of een ander EU-land) verzekerd was tegen arbeidsongeschiktheid
- door een ongeval of beroepsziekte arbeidsongeschikt bent geworden. In dat geval is er geen 5 jaar wachttijd.

Volledige of gedeeltelijke uitkering

Duitsland heeft 2 arbeidsongeschiktheidsuitkeringen:

- Een volledige uitkering (Volle Erwerbsminderungsrente) voor mensen die minder dan 3 uur per dag kunnen werken.
- Een gedeeltelijke uitkering (Teilweise Erwerbsminderungsrente) voor mensen die 3 tot 6 uur per dag kunnen werken.

Naast deze uitkeringen mag u beperkt bijverdienen.

Arbeidsongeschiktheidsuitkering uit Duitsland en Nederland

Bent u in Duitsland én Nederland verzekerd geweest tegen arbeidsongeschiktheid? Dan kunt u uit beide landen een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgen. Zowel de Duitse als de Nederlandse uitkering vraagt u aan bij het UWV. Er zijn 2 situaties:

U was op het moment dat u ziek werd in Nederland verzekerd

Als u in Nederland was verzekerd op het moment dat u ziek werd, krijgt u alleen een Nederlandse arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA-uitkering). Krijgt u ook een Duitse arbeidsongeschiktheidsrente, dan trekt het UWV deze van uw WIA-uitkering af.

U was op het moment dat u ziek werd in Duitsland verzekerd

Als u in Duitsland was verzekerd op het moment dat u ziek werd, krijgt u een Duitse arbeidsongeschiktheidsuitkering (Erwerbsminderungsrente). Daarnaast krijgt u een Nederlandse arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA-uitkering). De hoogte van uw WIA-uitkering hangt af van hoelang u in Nederland en Duitsland (of in een ander EU-land) verzekerd bent geweest. Uw Duitse uitkering gaat niet van uw Nederlandse uitkering af.

Arbeidsongevallen en beroepsziekten

Naast de Erwerbsminderungsrente kent Duitsland een aparte wettelijke uitkering voor arbeidsongeschiktheid door een arbeidsongeval of beroepsziekte (Verletztengeld). Deze

uitkering krijgt u alleen als u niet meer kunt werken. De uitkering is ongeveer even hoog als het Krankengeld.

Als u verzekerd bent voor de Krankenversicherung, dan betaalt uw Krankenkasse deze uitkering.

Er is sprake van een arbeidsongeval als u letsel heeft opgelopen door een ongeval op uw werk of onderweg van of naar uw werk. Het kan ook zijn dat u door een beroepsziekte arbeidsongeschikt wordt. In Duitsland bent u hiervoor verzekerd via de wettelijke ongevallenverzekering: de Unfallversicherung.

De eerste 6 weken dat u arbeidsongeschikt bent, betaalt uw werkgever uw loon door. Meestal krijgt u dan geen Verletztengeld. Het Verletztengeld wordt meestal vanaf de 7e tot maximaal de 78e ziekteweek betaald. Bent u daarna nog steeds arbeidsongeschikt, dan

De hoogte van de Verletztenrente hangt af van:

- uw arbeidsongeschiktheidspercentage
- de hoogte van uw inkomen in het laatste jaar voordat u arbeidsongeschikt werd.

Een Verletztenrente kan naast een Erwerbsminderungsrente worden betaald. Als u een hoge Verletztenrente krijgt, kan dit invloed hebben op de hoogte van uw Erwerbsminderungsrente.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Zwangerschap en kleine kinderen

Uitkering bij zwangerschap en bevalling

Als u in Duitsland werkt en zwanger bent, krijgt u 6 weken voor de verwachte bevallingsdatum en 8 weken na de geboorte (12 weken bij vroeggeboorten en meerlingen) 100% van uw netto loon doorbetaald.

De zorgverzekeraar (Krankenkasse) betaalt maximaal € 13 per dag en uw werkgever betaalt de rest.

Hoe krijgt u de uitkering?

- Als u verplicht verzekerd bent voor ziektekosten, vraagt u de uitkering aan bij uw Krankenkasse.
- Bent u particulier verzekerd, dan vraagt u de uitkering aan bij het Bundesversicherungsamt Mutterschaftsstelle in Bonn, Telefon: (0228) 619-0 (Mo-Do 9.00 - 15.00 Uhr; Fr 9.00 - 14.00 Uhr), E-Mail: [poststelle\(at\)bva.de](mailto:poststelle(at)bva.de)

Elterngeld voor kinderen die na 1 januari 2007 zijn geboren

Is uw kind geboren na 1 januari 2007? Dan kunt u Elterngeld ontvangen als:

- u uw kind zelf verzorgt en opvoedt en
- u niet meer dan 30 uur in de week werkt en
- uw kind bij u in huis woont en
- u in Duitsland woont of werkt.

Vanaf de dag van de geboorte van het kind, kunnen de ouders 14 maanden lang 67% van het laatst verdiende netto loon van de thuisblijvende ouder ontvangen. Iedere ouder kan maximaal 12 maanden Elterngeld ontvangen met een minimum van € 300 en een maximum van € 1.800. Samen krijgt u maximaal 14 maanden Elterngeld. Bij de aanvraag moet u al aangeven welke ouder wanneer Elterngeld wil ontvangen. U moet voor minimaal 2 maanden Elterngeld aanvragen.

U kunt het Elterngeld schriftelijk aanvragen bij het Elterngeldstelle in uw regio. De adressen van de Elterngeldstelle en meer informatie over Elterngeld staan op de website van het Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend.

Zollernstraße 10
52070 Aachen
Elterngeld@staedteregion-aachen.de
0241/5198-5717, -5719
<http://www.staedteregion-aachen.de>
mo, di 08.00 - 16.00 Uhr, mi 8.00 - 18.00 Uhr, do, fr 08.00 - 12.00 Uhr

Elternzeit (ouderschapsverlof)

U kunt Elternzeit (ouderschapsverlof) krijgen als u in loondienst werkt. Dit geldt voor zowel de vader als de moeder.

U krijgt Elternzeit als:

- uw kind bij u in huis woont en
- u uw kind overwegend zelf verzorgt en opvoedt en
- u tijdens de Elternzeit niet meer dan 30 uur in de week werkt.

U heeft als ouders beiden recht op Elternzeit tot het 3e levensjaar van uw kind. U kunt ook een deel van de Elternzeit (tot maximaal 12 maanden) tot het 8e levensjaar van uw kind opnemen. Uw werkgever moet u hiervoor toestemming geven.

U moet 7 weken voor het begin van de Elternzeit een schriftelijk verzoek indienen bij uw werkgever. Hierin moet duidelijk staan wanneer u de Elternzeit wilt opnemen.

Meer informatie over Elternzeit kunt u krijgen bij de Erziehungs-und Elterngeldstellen of bij de servicetelefoon 0049 180190 7050. Of stuur een e-mail naar:
info@bmfsfjservice.bund.de.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Belastingen

Waar bent u belastingplichtig?

Woont u in Nederland en werkt u in Duitsland, dan betaalt u in Duitsland belasting en premies.

Belastingaangifte in Nederland

U betaalt in Nederland geen inkomstenbelasting over uw Duitse loon, maar u moet uw Duitse loon wél opgeven bij de Nederlandse Belastingdienst.

Belasting in Duitsland

U betaalt in Duitsland belasting over het loon dat u van uw Duitse werkgever ontvangt. Uw werkgever houdt loonbelasting (Lohnsteuer) in op uw loon en draagt dit af aan het Finanzamt. Hoeveel loonbelasting wordt ingehouden, hangt af van uw inkomen en uw persoonlijke situatie.

In Duitsland kunt u beperkt of onbeperkt belastingplichtig zijn. Als onbeperkt belastingplichtige krijgt u wellicht een gunstiger belastingtarief. U kunt een verzoek indienen om onbeperkt belastingplichtig te zijn als:

- de som van de inkomsten (van u of samen van u en uw huwelijkspartner) in het kalenderjaar voor minstens 90% aan de Duitse inkomstenbelasting onderhevig is, of
- uw inkomen, dat niet in Duitsland wordt belast, niet meer dan € 8.354 per kalenderjaar, of
- het inkomen van u en uw echtgenot(e), dat niet in Duitsland wordt belast, is niet meer dan € 16.708 per kalenderjaar.

Beperkt belastingplichtig

U bent in Duitsland ‘beperkt belastingplichtig’ als minder dan 90% van uw inkomsten in een kalenderjaar in Duitsland aan de inkomstenbelasting onderhevig is of als u inkomen, dat niet in Duitsland wordt belast, meer is dan € 8.354 (voor gehuwden € 16.708). U krijgt dan geen gunstigere belastingtarieven en aftrekposten zoals bijzondere uitgaven en buitengewone lasten.

De belasting, die op uw loon is ingehouden, is gelijk de eindheffing. Dit betekent dat u in Duitsland geen belastingaangifte hoeft te doen na afloop van het kalenderjaar. Voor meer informatie kunt u kijken op de website van het Finanzamt. Of u kunt bellen met het team Grensoverschrijdend Werken en Ondernemen (GWO). Vanuit Nederland belt u (0800) 024 12 12, vanuit Duitsland belt u (0800) 101 13 52.

Onbeperkt belastingplichtig

Als u als echtpaar onbeperkt belastingplichtig bent, krijgt u op verzoek een gunstiger belastingtarief (voor gehuwden) en aftrekposten zoals bijzondere uitgaven en buitengewone lasten.

Wilt u onbeperkt belastingplichtig worden? Vraag dan bij het Finanzamt het formulier 'Antrag auf Behandlung als unbeschränkt einkommensteuerpflichtiger Arbeitnehmer'. Dit formulier stuurt u in drievoud naar de Belastingdienst in Nederland. De Belastingdienst stuurt 2 exemplaren naar u terug. Deze stuurt u naar het Finanzamt.

Als het Finanzamt instemt met uw verzoek om onbeperkt belastingplichtig te zijn, krijgt uw werkgever een verklaring van het Finanzamt. Uw werkgever houdt dan minder belasting in op uw loon.

Belastingaangifte verplicht

Bent u onbeperkt belastingplichtig? Dan moet u elk jaar belasting aangifte (Einkommensteuererklärung) doen over het afgelopen kalenderjaar. U vult daarvoor het formulier 'Bescheinigung EU/EWR' in. Dit formulier stuurt u in drievoud naar de Belastingdienst in Nederland. Wanneer de Belastingdienst uw gegevens goedkeurt, krijgt u 2 exemplaren terug. Deze stuurt u samen met uw Duitse belastingaangifte naar het Finanzamt.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Pensioenregeling

Ouderdomspensioen

Heeft u zowel in Nederland als in Duitsland gewerkt en in beide landen een ouderdomspensioen opgebouwd? Dan kunt u uit beide landen een ouderdomspensioen krijgen: AOW uit Nederland en een Altersrente uit Duitsland. U vraagt beide pensioenen, dus ook de Duitse Altersrente, aan bij het SVB-kantoor in uw regio.

Voor de jaren dat u in Duitsland werkte krijgt u GEEN Nederlandse AOW.

Wanneer krijgt u uw ouderdomspensioen?

In Duitsland wordt vanaf 2012 de leeftijdsgrens voor de Altersrente geleidelijk verhoogd van 65 naar 67 jaar.

Voorwaarden Duitse ouderdomsrenten

Er zijn verschillende soorten Duitse ouderdomspensioenen (Altersrenten). Om een Rente te krijgen, moet u minimaal 1 jaar in Duitsland verzekerd zijn geweest. Bijvoorbeeld als u een jaar in Duitsland heeft gewerkt en daar sociale premies betaalde. Voor elke Rentesoort moet u een minimumperiode verzekerd zijn geweest. Dit is de zogenaamde 'wachttijd'.

Als u een aanvraag indient, kijkt Duitsland ook of u in andere lidstaten van de EU verzekerd bent geweest. Deze periodes tellen ook mee voor de wachttijd.

Welke soorten ouderdomsrenten zijn er?

Voor wie	Welke soort Rente	Wachttijd
U bent 65 jaar of ouder	Regelaltersrente	5 jaar of meer
U bent 63 jaar of ouder	Altersrente für langjährig Versicherte (ouderdomsrente voor langdurig verzekerden)	35 jaar of meer
U bent vrouw en 60 jaar of ouder	Altersrente für Frauen	15 jaar of meer

Voor wie	Welke soort Rente	Wachttijd
U bent werkloos of werkt in deeltijd en ouder dan 60 jaar	Altersrente wegen Arbeitslosigkeit oder nach Altersteilzeitarbeit	15 jaar of meer
U bent arbeidsongeschikt en ouder dan 60 jaar	Altersrente für schwerbehinderte Menschen	35 jaar

Berekening Duitse rente

De Duitse sociale verzekering, de Rentenversicherung, heeft 3 soorten Renten:

- Rente bij arbeidsongeschiktheid
- Rente voor nabestaanden
- ouderdomsrente

De berekening van de ouderdomsrente is ook de basis voor de andere Renten: de Rente bij arbeidsongeschiktheid en de nabestaandenrente worden berekend door een percentage van de ouderdomsrente te nemen. De nabestaandenrente is bijvoorbeeld 60% van de ouderdomsrente die de overledene vanaf zijn 65e zou krijgen.

Hoogte van de Rente

Bij de berekening van een Rente zijn de volgende factoren van belang:

- hoeveel jaar u verzekerd bent (geweest) in Duitsland
- het brutoloon dat u verdiende in elk jaar dat u verzekerd was
- het gemiddelde brutoloon van alle verzekerden in Duitsland in elk jaar dat u verzekerd was
- of u de ouderdomsrente eerder of later dan op uw 65e verjaardag wilt laten ingaan
- de soort Rente (arbeidsongeschiktheid, nabestaanden- of ouderdomsrente)
- de loonontwikkeling in Duitsland

Aanvraag en uitbetaling Duitse Rente

Uw recht op een Duitse Rente kan verjaren. Vraag een Duitse Rente daarom altijd op tijd aan.

Wat is op tijd?

Rentesoort	Wanneer uiterlijk aanvragen
ouderdomsrente bij 65 jaar	Binnen 3 maanden na uw 65e verjaardag.
vervroegde ouderdomsrente	Binnen 3 maanden nadat u de Rente wilt laten ingaan. De ingangsdatum moet liggen tussen uw 60e en 65e verjaardag.
nabestaandenrente	Binnen 12 maanden na het overlijden
arbeidsongeschiktheidsrente	Binnen 3 maanden nadat u recht heeft gekregen op deze Rente. Dit is meestal na anderhalf jaar ziekte.

Waar vraagt u uw Duitse Rente aan?

Rentesoort	Waar
ouderdomsrente bij 65 jaar	SVB-kantoor in uw regio
vervroegde ouderdomsrente	SVB-kantoor in uw regio (laat u vooraf informeren door het Bureau voor Duitse Zaken 024-3431811)
nabestaandenrente	SVB-kantoor in uw regio
arbeidsongeschiktheidsrente	UWV-kantoor in uw regio

Wie betaalt de Duitse rente uit?

De Deutsche Rentenversicherung zorgt voor de uitbetaling van Duitse renten.

U kunt AOW niet omzetten in Duitse ouderdomsrente

Krijgt u een Duitse rente én een Nederlands ouderdomspensioen? Dan kunt u uw Duitse Rente niet omzetten in een AOW-pensioen of omgekeerd. U krijgt dus 2 pensioenen: 1 uit Nederland en 1 uit Duitsland. De pensioenen worden maandelijks uitbetaald. Het is dus niet mogelijk om de pensioenen in 1 keer uitbetaald te krijgen.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Informatiepunt

Bureau Duitse Zaken

Bureau Duitse Zaken (BDZ) is een onderdeel van de Sociale Verzekeringsbank. Als u in Duitsland gaat wonen of werken, of als u vanuit Duitsland naar Nederland verhuist of in Nederland komt werken, kan er veel op u afkomen. Met al uw vragen, bijvoorbeeld over werkloosheid, zorgverzekering, kinderbijslag of uw pensioenaanspraken uit Nederland en Duitsland, kunt u hier gratis terecht.

Sociale Verzekeringsbank
Bureau voor Duitse Zaken
Bezoekadres: Takenhofplein 4
Postbus 10500
6500 MB Nijmegen
tel: +31 (0)24 3431811
fax: +31 (0)24 3431905
e-mail: bdz@svb.nl

Grensinfopunt

Bureau Duitse Zaken werkt mee aan het Grensinfopunt van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit is een loket op internet voor vragen over wonen, werken, ondernemen en studeren in het buitenland.

Wonen in Nederland, werken in Duitsland

Nabestaandenpensioen

Nabestaandenpensioen

Pensioen voor uw nabestaande

Komt u te overlijden en bent u op dat moment in Duitsland sociaal verzekerd, dan kan uw partner een nabestaandenuitkering (Hinterbliebenenrente) uit Duitsland krijgen. Uw partner kan deze nabestaandenuitkering aanvragen bij elk SVB-kantoor in Nederland.

Ook Anw uit Nederland?

Heeft u ook in Nederland gewerkt of gewoond? Dan krijgt uw partner na uw overlijden ook nog een (gedeeltelijke) nabestaandenuitkering Anw uit Nederland.

Hoeveel nabestaandenuitkering uw partner krijgt, hangt af van waar u verzekerd bent op het moment van overlijden: Nederland of Duitsland.

U bent op de datum van overlijden in Nederland verzekerd

Als u op de datum van overlijden in Nederland verzekerd bent, heeft uw partner recht op een volledige nabestaandenuitkering Anw. De hoogte van de nabestaandenuitkering Anw hangt dus niet af van het aantal jaren dat u verzekerd bent geweest.

De SVB houdt hierbij wel rekening met de Duitse nabestaandenuitkering: we kijken of de Duitse nabestaandenuitkering lager is dan de Anw waar uw partner recht op heeft. Als dat zo is, dan vullen we de Duitse nabestaandenuitkering aan tot een bedrag dat gelijk is aan de nabestaandenuitkering Anw. Is de Duitse uitkering hoger, dan krijgt uw partner geen Anw, maar alleen de Duitse uitkering.

U bent op de datum van overlijden in Duitsland verzekerd

Als u op de datum van overlijden in Duitsland verzekerd bent, hangt de hoogte van de nabestaandenuitkering Anw af van het aantal jaren dat u in Nederland en Duitsland (of een ander EU-land) verzekerd bent geweest. Omdat u niet altijd in Nederland verzekerd bent geweest, krijgt uw partner geen volledige Anw. De Duitse nabestaandenuitkering gaat niet van de Anw af. En andersom gaat de Anw niet af van de Duitse nabestaandenuitkering.

Voorwaarden Duitse nabestaandenrenten

In Duitsland kunnen nabestaanden alleen een Rente krijgen als de overledene minstens 5 jaar verzekerd is geweest. Dit heet wachttijd. Voor die wachttijd van 5 jaar tellen ook de perioden mee waarin de overledene in Nederland of een ander EU-land verzekerd was voor een nabestaandenuitkering. Alleen als het overlijden door een ongeval komt, kunnen de partner en kinderen ook een uitkering krijgen als de overledene nog geen 5 jaar verzekerd was.

Gehuwd, samenwonend of geregistreerd partner

Een nabestaande kan een nabestaandenuitkering uit Duitsland krijgen als hij of zij getrouwd was met de overledene (of geregistreerd partner van iemand van hetzelfde geslacht). Bij ongehuwd samenwonen krijgt de nabestaande dus geen Duitse nabestaandenrente. Daarin verschillen Duitsland en Nederland. Want in Nederland kan de nabestaande ook een nabestaandenuitkering Anw krijgen als hij of zij samenwoonde met de overledene.

Wat krijgt de nabestaande

De hoogte van de nabestaandenrente wordt berekend op basis van de ouderdomsrente die de overledene krijgt of vanaf zijn of haar 65e zou krijgen. De eerste 3 maanden na het overlijden krijgt de nabestaande 100% van de ouderdomsrente (Sterbevierteljahr). Na die 3 maanden krijgt de nabestaande een vaste nabestaandenrente. Er is een hoge en een lage rente. De hoge rente is 60% van de ouderdomsrente en de lage rente 25%. Voor nabestaanden die onder de nieuwe wetgeving vallen, is dit 55% en 25%. De nabestaande krijgt een hoge rente als:

- hij of zij 45 jaar of ouder is, of
- arbeidsongeschikt is, of
- een kind opvoedt dat jonger is dan 18 jaar.

In alle andere gevallen krijgt de nabestaande de lage nabestaandenrente.

Aftrek in verband met leeftijd

Van de hoge of lage rente die de nabestaande na 3 maanden krijgt, gaat nog een bedrag af. Dit bedrag hangt af van de leeftijd bij overlijden. Zie voor meer informatie

['Hinterbliebenenrente: Hilfe in schweren Zeiten'](#)

Hoe lang krijgt de nabestaande Rente?

De nabestaande krijgt de Duitse Rente tot zijn of haar overlijden. Hertrouwt de nabestaande? Dan stopt de rente aan het eind van de maand waarin de nabestaande partner hertrouwt.

In Nederland krijgt de nabestaande tot zijn of haar AOW-leeftijd een nabestaandenuitkering Anw. Als hij of zij zelf verzekerd is voor de Nederlandse AOW, krijgt de nabestaande vanaf dat moment een AOW-pensioen.

Eigen inkomsten van de nabestaande

Heeft de nabestaande eigen inkomsten, bijvoorbeeld loon of een uitkering? Dan wordt de nabestaandenrente lager. Een deel van het netto inkomen van de nabestaande gaat van de uitkering af. Behalve de eerste 3 maanden (Sterbevierteljahr), dan gaan de eigen inkomsten niet van de rente af.

Hoeveel gaat er van de rente af?

Van het netto inkomen wordt eerst een vast bedrag afgetrokken. Dit is de vrijstelling. De hoogte van dit bedrag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld. Van het inkomen dat na aftrek van de vrijstelling overblijft, gaat 40% van de nabestaandenrente af. De nabestaandenrente wordt jaarlijks aangepast aan de hoogte van het inkomen en de nieuwe vrijstelling.

Geen dubbele aftrek

Krijgt de nabestaande een Nederlandse nabestaandenuitkering Anw en een Duitse nabestaandenrente? Dan worden de eigen inkomsten daar maar één keer van afgetrokken. De beide landen verdelen het bedrag dat van de uitkeringen afgaat.

Verschillende soorten nabestaandenrenten

Er zijn verschillende soorten Duitse nabestaandenrenten.

Voor wie	Welke soort Rente
De overlevende partner	Witwen-/Witwerrente
De overlevende, niet hertrouwde ex-partner, die gescheiden is vóór 1 juli 1977	Geschiedenen-Witwen-/Witwerrente
De overlevende, niet hertrouwde ex-partner, die gescheiden is ná 30 juni 1977	Erziehungsrente
De overlevende hertrouwde ex-partner - gescheiden vóór 1 juli 1977 - van wie het tweede huwelijk is geëindigd door overlijden of echtscheiding	Witwerrente nach dem vorletzten Ehegatten
Het kind van de overledene	(Halb)waisenrente

Witwen-/Witwerrente (hoge en lage nabestaandenrente)

Er is een hoge en een lage nabestaandenrente. Meer informatie hierover vindt u op de pagina Wat krijgt de nabestaande.

- [Wat krijgt de nabestaande](#)

Geschiedenen-Witwen-/Witwerrente (Rente voor gescheiden echtgenoten)

Ook een ex-partner van de overledene kan een nabestaandenrente krijgen als:

- hij of zij is gescheiden vóór 1 juli 1977, én
- voorafgaand aan het overlijden alimentatie is betaald of geëist.

Verder werkt deze uitkering hetzelfde als de Witwen-/Witwerrente.

Erziehungsrente

Is de overledene minimaal 5 jaar in Duitsland verzekerd geweest? Dan kan de ex-partner een nabestaandenrente krijgen tot zijn of haar 65e als hij of zij:

- gescheiden is na 30 juni 1977, én
- een eigen kind opvoedt, én
- niet is hertrouwd.

Witwerrente nach dem vorletzten Ehegatten

Als de overledene minimaal 5 jaar in Duitsland verzekerd is geweest, kan de ex-partner ook een nabestaandenrente krijgen als hij of zij:

- gescheiden is vóór 1 juli 1977, én
- daarna hertrouwd is, én
- ditt tweede huwelijk is ontbonden door overlijden of echtscheiding.

(Half)wezenrente

Kinderen onder de 18 jaar kunnen een halfwezenrente krijgen als één van de ouders overlijdt. Overlijden beide ouders, dan kan het kind een wezenrente krijgen als de laatst overleden ouder verzekerd was. Volgt het kind een opleiding of is het gehandicapt, dan kan de uitkering doorlopen tot hij of zij 27 wordt.

De landen van de EU hebben afgesproken dat een kind maar uit één EU-land een (half)wezenrente kan krijgen. Dit is meestal het woonland - in dit geval Nederland. Mogelijk betaalt het andere land - in dit geval Duitsland - een aanvulling.

Oud of nieuw nabestaandenrecht

In 2002 is in Duitsland het nabestaandenrecht veranderd. De oude en nieuwe regels verschillen nogal. Daarom is het belangrijk om te weten of u als nabestaande onder het oude of het nieuwe recht valt.

Het nieuwe recht

U valt onder het nieuwe recht als:

- het overlijden na 31 december 2001 heeft plaatsgevonden én
- u ná 31 december 2001 getrouwd bent of u een geregistreerd partnerschap bent aangegaan met iemand van hetzelfde geslacht óf
- u vóór 1 januari 2002 bent getrouwd en u én uw partner na 1 januari 1962 zijn geboren.

Het oude recht

U valt onder het oude recht als:

- u vóór 1 januari 2002 bent getrouwd of een geregistreerd partnerschap bent aangegaan, of
- u of uw partner geboren is vóór 2 januari 1962.

Verschil tussen oud en nieuw recht

Oud recht

De nabestaande krijgt maximaal 60% van de ouderdomsrente die de overledene kreeg of op zijn of haar 65e zou krijgen

Geen toeslag voor het opvoeden van kinderen

De eerste 3 maanden krijgt de nabestaande een volledige rente, daarna een hoge of lage rente

Nieuw recht

De nabestaande krijgt maximaal 55% van de ouderdomsrente die de overledene kreeg of op zijn of haar 65e zou krijgen

Extra toeslag voor het opvoeden van kinderen

De eerste 3 maanden krijgt de nabestaande een volledige rente, daarna 24 maanden een lage rente.